

Mgr. Šárka Ledinská

„Prostory „vlastní“ a „cizí“ v pohádkách Karla Jaromíra Erbena, Boženy Němcové, bratří Grimmů a Ludwiga Bechsteina“

Disertační práce ve studijním programu Obecná a srovnávací literatura (komparatistika), předkládaná v roce 2020 na Ústavu české literatury a komparatistiky

Posudek školitele

V úvodu chci podotknout, že jsem fungoval jako školitel pouze v posledních letech jejího studia (od října 2018), a to poté, kdy se jejího vedení vzdal prof. PhDr. Zdeněk Hrbata, CSc., který byl školitelem od počátku jejího doktorského studia.

Mgr. Šárka Ledinská předkládá v 8. roce svého doktorského studia disertační práci, jejíž téma navazuje na její diplomovou práci *Poetika místa v pohádkách bratří Grimmů a ve vybraných pohádkách Karla Jaromíra Erbena*, obhájenou v roce 2012. Tématu prostoru a místa v literárním díle a především pak v pohádkovém vyprávění se tedy věnuje soustavně již řadu let.

V průběhu doktorského studia vydala k danému tématu dvě studie v zahraničních časopisech (*Zur Theorie der Poetik des Raumes in tschechischen und deutschen Märchen*. S. 28–49. In: *Brüner Hefte zu Deutsch als Fremdsprache*, 2014, roč. 7, č. 1–2 a *Questions of Poetics of Space*. S. 139–147. In: *Mundo Eslavo*, 2014, roč. 13) a rozsáhlou, popularizačně pojatou knižní monografií *Cesta mudrců*. Praha: Epoque, 2017, která byla výsledkem řešení grantového projektu GAUK č. 44715: *Významy prostorového invariantu a narativního variování říší mrtvých v obrazech náboženských textů i ve folkloru v době „konce světa“*. Zúčastnila se dvou mezinárodních konferencí a odučila dva semestrové semináře na ÚČLK FF UK. Rozhodnutí věnovat část doby studia vytvoření rozsáhlé popularizační monografie namísto psaní analytických, do hloubky jdoucích dílčích studií, je myslím pro její přístup symptomatické a charakterizuje i předložený text disertace.

Tento text se vyznačuje opět pozoruhodným, nadstandardním rozsahem – má 270 stran. Z hlediska hodnocení se vyznačuje komplexností a zevrubností, ale také odchylkami od standardních vědeckých přístupů v našich oborech. Textu chybí ochota či schopnost odhruout stranou věci elementární a věnovat se pouze produktivním, nosným tématům a dialogicky navázat na přístupy, které už se problematice věnovaly. Textu myslím schází i obvyklá míra analytičnosti, tedy schopnost kladení konceptuálních otázek a jejich řešení otevřeným způsobem, který by umožnil další oborovou dialogičnost a navazování na již řečené a prozkoumané. Autorka preferuje styl přehledového výkladu a řešení problematiky cestou vymezování, školsky pojatého definování a především klasifikace, kdy se problematika jakoby vyřeší nastavením hranic, kategorií a autoritativním naskládáním materiálu do takto stanovených přihrádek. Snaha postihnout vše, co se v průběhu výkladu vyskytne, se projevuje ve výsledku jako nedostatek koherence a schopnosti zacílit na nosné otázky a ty analyzovat do hloubky. Výklad není koncipován od materiálu směrem k otázkám, které klade, ale naopak od definičního uchopení tematiky prostoru k materiálu, který je pak zpracován pouze popisně, výčtově a staticky.

Proti těmto negativním rysům bych naopak chtěl ocenit pracovní nasazení, které doktorandka při psaní práce prokázala, rozsah prostudované literatury, ale také ochotu psát práci stylem, který bude čitelný a srozumitelný. Musím také konstatovat, že pasáže, které jsem jí při konzultacích označil jako problematické, ochotně přepracovávala a vytvářela nové verze. Výsledek vnímám jako problematický z výše zmíněných důvodů, jež jsou myslím založeny na neochotě či neschopnosti ztotožnit se se

standardizovaným územ způsobu uvažování o literárněvědné problematice a se stylem psaní, který je v naší současné komunitě zdomácnělý.

Předložená disertace dle mého názoru splňuje základní nároky kladené na disertační práce na oboru Obecná a srovnávací literatura (komparatistika) na FF UK, a proto ji jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 31. 8. 2020

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.,

školitel